

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Elofizetési ára:

Negyedévre 1 pengő 60 fillér

Száma: 16 fillér.

Szerkesztőségi 107, kiadóhivatali telefon sz. 67.

A szentetornyai esküvő.

Harangok zúgása, az egész környék apraja és nagyja sorfala között, főispán és főjegyzői násznagyok mellett vezette Szentetornyán az oltárhoz *Tóth György* honvéd menyasszonyát *Hovancsák Máriát*. De miért e falusi esküvőhöz az egész környék, miért a vármegyei asszisztencia, miért a könnyek és megrendítően mély meghatottság? ... ezért ... *Tóth György* honvéd elvonult a Don mellé védeni a hazát s megsebesült.

Azt üzente haza, visszaadja menyasszonyának *Hovancsák Máriának* szabadságát őt ne várja. Nem nyugodott azonban a menyasszony s a falu főjegyzőjéhez, plébánosához fordult tudják meg mi történt a vőlegényével. A válasz lesújtó volt. A legénynek se szeme, se karja. Ezért is üzent haza *Tóth György*, hogy menjen férjhez menyasszonya máshoz. *Hovancsák Mária* azonban azt üzente vissza, csak gyógyuljon meg s jöjjön haza, ő kitart mellette s majd megkeresi ketőjük részére a mindennapi kenyeret. S mikor két kar nélkül és vakon megérkezett a vőlegény elment vele a főjegyzőhöz és plébánoshoz és kijelentette, hogy a történet dacára házasságot kíván kötni *Tóth György* honvéddel, mert ma is változatlan szívet szereti és hűséges asszonya kíván lenni.

A főjegyző megindultan jelentette az esetet felettes hatóságának s a megye főispánja érezvén a leány rendkívüli tisztta, átlagon felüli lelkeségét a vármegye 1000 pengőjét és a maga 500 P-ös nászajándékát vitte személyesen az ifjú párnak. Csoda-e, ha kibuggyantak a könnyek, csoda-e, ha az egész megye összesereglett férfiai felemelt lélekkel nézte a menyasszonyt, aki átölelve vezette az oltár-

hoz *Tóth György*öt s csoda-e, ha a világtalan szemekből könnyek szivárogtak, pedig ezer vihart élt át ott künn a harcmezőn, ahol két szeme is elfolyt s két karját is elszakította a gránát.

Hovancsák Mária a maga egyszerű lényével, nemcsak a szerelmet magasztosította fel oda, ahova az Uristen azt állította, hanem vállalta az élet minden százsoros terhét, amelyben nemcsak a mindennapi kenyér megszerzésének gondja nehezedik majd vállára, hanem vállalta egy világtalan,

nyomorék férfi, hűséggel párosult ápolását, a szerelmes szív és lélek gyengédségével vállalta az örök vakságot, amely kifejlesztő szépségét örökké elzárja férje szemei előtt.

De *Hovancsák Mária* példát is mutatott minden magyar leánynak és asszonynak, mint kell megbecsülni a haza védelmében megrokkant magyar katonát. Ezért volt a szentetornyai esküvőn az egész megye szemében könny, megbecsülés és tisztelet, mert egy magyar nő gyönyörű lelke rajogott fel.

Nagy érdeklődés mellett zajlott le a Magyar Élet Párt nagyválasztmányi gyűlése.

A Magyar Élet Párt nagyválasztmánya vasárnap, november 22-én, délelőtt 11 órakor a Kat. Legényegylet nagytermében a város és járás nagyválasztmányi tagjai és számos érdeklődő jelenlétében tartotta nagyválasztmányi gyűlését. A Mohácsra érkezett *Vitéz Patacsy Dénes*, *Bognár Gyula*, *Hendrey József*, *Molvay Ferenc* országgyűlési képviselőket *Dr. Horváth Lajos* mohácsi választókerületi elnök és *Dr. Szkladányi László* választókerületi titkár fogadták, kiknek *László Mária* és *Pavkovics Mária* virágcsokrokat nyújtottak át.

Dr. Horváth Lajos elnök megnyitójában örömet fejezte ki afelett, hogy a vármegye ma megjelent illusztris képviselői megjelenésükkel ismét tanúbizonyságot tettek arról, hogy szeretettel gondolnak Mohácsra és környékére s nem hagyják egyedül ezt a kerületet. Szeretettel üdvözölte a város vendégeit, bejelentette, hogy *Dr. Blaskovich Iván* pártelnök egyébirányú váratlan hivatalos elfoglaltsága miatt a mai összejövetelen nem jelenhetett meg.

Vitéz Patacsy Dénes lendületes beszédében örömet fejezte ki, hogy ismét Mohácsra jöhetett.

— Mohács — ügymond — mindenkor a magyar érzés, a nemzeti élet végvára volt. Ma is egyetlen kötelessége van minden magyarnak: a nemzetet szolgálni, hogy ebből a nagy küzdelemből a jobb és szebb Magyarországot teremthessük meg. Egy gondolat kell, hogy eltöltsön ma mindenkit: minden a nemzeté. Egyéni céljaink háttérbe szorulnak. A katona fegyverének biztonságát

a belső front erőssége adja a magyar mezőgazdaságon mulik a nemzet teljesítőképesége. Fokozott erőt kell kifejtenünk, minél többet és minél jobbat termelni, mert megnőtt a nemzet gondja és ha a lelkek megtorpannak itt bent, akkor ott künn is kiesik a katona kezéből a fegyver. Hálát kell adnunk az Istennek, hogy magyar katona van a Don parján s nem az országban húzódnak a lövészárok s hogy ez meg ne történhessék mindent meg kell adnunk, mindent el kell tűrnünk ennek a belső frontnak szilárdságáért. Van suttogó propaganda, hallani megtorpanását a lelkeknek. Vigyázzunk ezekre, mert körülöttünk elűntek országok, népek s ha gyenge a nemzet, mélységes szakadékba zuhanhat. A kormány mindent megtesz a magyar mezőgazdaságot s kell, hogy a kormány mögött minden magyar ember becsületos magyar lélekkel összefogott magyar erővel mindent megtegyen a magyarságért s az eljövendő Nagy-Magyarországért.

A zúgó taps után *Hendrey József* országgyűlési képviselő szólalt fel. Örömet fejezte ki, hogy Mohácsra jöhetett és mély örömmel áll a város közönsége rendelkezésére.

— Aki tárgyilagosan bírál — mondotta — el kell ismerje, hogy nem volt még olyan kormány, amely ilyen nagy felelősséggel a vállán dolgozott. A világháború méreteiben elmarad a mai mellett. A mostani élet-halál harcban mi is részt veszünk, nem azért, mert reánk parancsoltak, hanem mert ez a háború a

magyarság háborúja is a szláv egyesülés ellen s amíg a magyar kis- és nagyipar és mezőgazdaság táplálja a külső front vonatát, addig ott künn nem is lesz baj. Kétségtelen, hogy a kormány haborús intézkedései belevágnak az egyén szabadságába, de a nemzeti érdekek mellett nem lehet tekintettel az egyéni érdekekre, ma totális háborút kell viselni a belső frontnak is. Minden kapavágás, minden kalapácsütés növeli a magyar katona ellenállóerejét. Mezőgazdasági szükségletünk óriási módon megnőtt, ismerve azonban a magyar gazdaságszervelet mély hazafiaságát, tudja, hogy mezőgazdasági javak termelésében fennakadás nem is lesz. E javaknak igazságos elosztása már sokkal nehezebb kérdés. A kormány a szükségletek kielégítésére azonban mindent elkövet és ha a most életbeléptetett újabb csökkentés talán érzékenyen érint is bennünket, tudomásul kell vennünk, hogy a két év óta tartó rossz termés következtében szűkös készletek állnak rendelkezésre s a hadrakelt hadsereg szükséglete pedig mindennél előbbre való. A kormány minden erkölcsi és anyagi támogatást megad a földműves társadalomnak; az ez évi költségvetése a földművelésügyi tárcának 265 millió pengő kerekben 115 millióval több a múlt évinél, továbbá folytatja a kormány a vetőmag-akció, valamint az olajos magvak termesztését. Az olajos magvak egyébként igen szép eredményt hoztak, sőt a szappan ellátásnak is nagy segítséget jelent. Ebből következik, hogy az olajos magvak termesztését még jobban fokozni kell, még akkor is, ha kevésbé találja meg számítását a termelő. A kormány minta trágyatelepeket állít fel. A külföldi műtrágya hiányát belső gyártelepek termelésének fokozásával pótolja. Számtalán a szántási és vetési jutalom, amit minden szorgalmas gazda megkaphat. Állattenyésztésünk nagy veszélyben forog. Kétségtelenül a takarmányhiány érezteti hatását, azonban lebejzen szemünk előtt mindig az, hogy Európa nagy állattenyésztő országainak, Daniának, Hollandiának magas kultúrájú állattenyésztése teljesen megsemmisült. A háború befejezése után ez az ország lesz hivatva ellátni más országokat értékes állattanyaggal, éppen ezért a nemzet egyeteme, de saját érdeke ellen is cselekszik az a gazda, aki e takarmány-szűkös világban elkötyavetyéli állatállományát, ahelyett, hogy

mindent elkövetve ezen nehéz idők átvészelésére. A leromlott jószágot könnyebb helyrehozni, mint egészen újat beszerezni.

A közellátás kérdései a háborús ellátás legnehezebb problémái közé tartoznak. Helyes közellátási politika csak úgy képzelhető el, ha ismerem mennyi termésem van s ebből hány embert kell ellátnom. Az utóbbit könnyű kiszámítani, az előbbit már nehezebb. Több módszer volt már. A rekvirálást fájlalta a gazdaközönség, erre jött az önkéntes felajánlás, ez pedig nem volt kielégítő. A most bevezetett kataszteri tisztajövedelem után megállapítandó beszolgáltatási mód az első év zökkenője után feltétlenül be fog válni. Természetes, hogy magát a kataszteri tisztia jövedelmet is revizió alá kellene venni, azonban ehhez a szakemberek tömegei és hosszú idő kellene, amire ma, a háború kellős közepén nincs idő. Alapnak mégis jó lesz. Minden gazda tudni fogja ingatlanainak kataszteri tisztia jövedelme alapján, hogy miből mennyit kell vetnie és mennyit kell beszolgáltatnia, a felesleggel pedig szabadon rendelkezik. Akik felelőtlenül kritizálnak, azok a nemzet egyeteme ellen vetnek. Minden országos szempontból használható javaslatot azonban mindig szívesen vesznek az illetékesek.

Sokat hallunk ma a zsidó birtokok kérdéséről is. A kormány itt is mindent megtesz, hogy az a termelés zökkenése nélkül minél előbb keresztény kézbe kerüljön. Ot holdon alul december 10-ig szabad vétel tárgya, 5—100 holdas zsidóbirtokokat a Vitézsízek kapja, 100 holdon felüli birtokoknál is meg vannak a törvényes rendelkezések és ezeknél a magyar gazdaságszolgálat részéről örvendetes erős túljegyzés észlelhető, pl. az egyik mohácsi zsidóbirtoknál is, azonban a szétparcellázás nem vitásan, hosszas eljárást von maga után, mely megakasztaná a termelést egyrészt, másrészt pedig a hadbavonultak nem tudnák igényüket kellőképpen érvényesíteni, miért is e kérdésben a kormány úgy intézkedett, hogy a birtokokat egyelőre megfelelő bírlők kezelik. A kormány pénzügyi politikája stabil. Nem vitás, hogy az adóterhek nem nőttek olyan mértékben, amilyen mértékben nőtt az ország háborús kiadása. Itt a kormány két új adóval fogja biztosítani az egyensúlyt, egyik az u. n. zsidódezsma, vagyis a zsidóvagyon bizonyos százalékát rózza ki a törvény a vagyonra, a másik pedig a hadmentességi adó, aminek legfőbb gondolata, aki nem kockáztatja életét, az anyagi hozzájárulással rózza le kötelezettségét a nemzet iránt.

Ne pártpolitikát csináljunk, az idők komolyak, át kell hatni mindannyiunkat az a nagy cél, hogy a háború minél eredményesebben fejezhessük be. Hirdessük a magyar erők összefogásának szükségességét. Ezer éven át megmutatta e nemzet államfenntartó erejét s most kovácsolja az új ezredévéit, fejezte be reális, tárgyilagos lendületes beszédét *Hendrey József*. A haligtóság zajos tetszéssel ünnepele.

Bognár Gyula képviselő felszólalásában üdvözölve a megjelenteket s megköszönve az őket ért szíves fogadást, mely gondolatokban gazdag beszédében a bajtársi szolgálat fontosságát hangoztatta. Itthon mindent a honvédért, mindent a honvédeknek jelszó kell, hogy urrá legyen felettünk. Ma nincs egyéni sors. Vagy mindannyian megállunk, vagy mindannyian elpusztulunk. Sok és nehéz a munka, amit vár tőlünk az ország, de ha elgondoljuk, hogy a nemzet létéért folyik, akkor nem is olyan nehéz a kötelesség teljesítés. Nem szabad ismét előfordulnia, hogy a hadirokkantak az utca sarkokon cipőfűzőt áruljanak s a hadiözegek ellátatlanok maradjanak. Mindannyian akik itthon vagyunk minden erkölcsi és anyagi erőnkkel a hadbavonultak hozzátartozói és a harchan megrokkantak felé kell fordulnunk. Nem szabad, hogy megremegejen a kard a magyar katona kezében s várjuk őket örömmel és dicsőséggel vissza s tegyük meg kötelességeinket hozzátartozóikkal szemben. A nagytetszéssel fogadott beszéd után *Molvay Ferenc* országgyűlési képviselő szólt fel. Felszólalásában rámutatott a kormány intézkedéseire, amivel a kézműves és a kisipari társadalom érdekeit szolgálja. Különösen jelentős a kisipari fedezet nélküli kölcsön, amelynek alapja a jelenlegi költségvetésben hárommillió pengő és az eddigi 500 pengő helyett, ma 800 P-ös kisipari kölcsönt folyósítanak. Gondoskodik állandó ipari tanfolyamok rendezésével az iparos társadalom szaktudásának emeléséről. A hadbavonult iparosok érdekeinek megvédésére számos rendelet van és itthon levő iparosokra hárul elsősorban az a feladat, hogy a bajtársi szolgálat keretében ne hagyják hadbavonult iparostársuk műhelyét, üzletét elárvalni, hanem segítsék őket tanácsal, munkával, esetleg anyagi támogatással.

A kuruckodó idő elmúltottak. Ma nem pártpolitikát kell folytatni, ne ellenzékieskedjünk, ez volt a baja mindig Mohácsnak is, a kormány szándékai tiszták s mindent elkövet, hogy ezekben a nagyon nehéz időkben, úgy vezesse az ország hajóját, hogy az biztos révbe jusson. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a megjelentek elhatározták, hogy mai összejövetelük alkalmából *Kállay Miklós* m. kir. miniszter elnököt és *Vitéz Lukács Béla* miniszter, pártelnököt táviratilag üdvözlik. Majd *dr. Horváth Lajos* elnök köszönetet mondva ismét a megjelent országgyűlési képviselőknek az ülés a Himnusz hangjaival végetért.

Az országgyűlési képviselők Mohácsról délután Németbólyra mentek át, ahol nagyszámú és lelkes közönség előtt lendületes beszédben ismertették az időszzerű kérdéseket s ahol *Riesz Adám* országgyűlési képviselő is izzó magyarságot eláruló németnyelvű beszédet mondott.

— **Postahivatal Borjád.** A pécsi postai igazgatóság közlése szerint Borjád községben működő postaügynökség december 1-től kezdődően távbeszélővel egyesített IV. osztályú postahivalként fog működni.

Városi közgyűlés.

Megszavazta a képviselőtestület a városi alkalmazottak 100%-os karácsonyi segélyét.

Mohács megyei város képviselőtestülete november hó 21-én, szombaton tartott közgyűlésén meghatolt lélekkel vette tudomásul *Vitéz nagybányai Horthy István* kormányzóheyltetes hősi halála alkalmából a képviselőtestületnek a Kormányzó Úrhoz intézet részvétáviratra érkezett kabinet irodai köszönő átiratot.

Tudomásul vette a képviselőtestület a m. kir. Pénzügyminiszter leiratát, melynek értelmében nem járul hozzá az államépítészeti hivatalnál nagymérvű munkákra tekintettel! Fehér Józsefnek városi főmérnöké történt megválasztásához.

Elfogadta a képviselőtestület a szegődményes munkaerők illetmény rendezése tárgyában hozott polgármesteri javaslatot, valamint kimondotta, hogy a katonai szolgálatra bevonult ideiglenes minőségű, vagy behelyettesített városi tisztviselők behelyettesített állásuk után járó illetményeiket kapják meg. A tárgysorozat következő pontja a tűzoltóság részére haboltó készülek beszerzése volt. *Vitéz Zsigmond Géza* előadó ismertette Mohácsra legutóbb két ízben is előfordult robbanó anyagból származó tüzesetet, amikor is a Tudán kigyuladt tanktűz esetében a mohácsi tűzoltóság haboltókészülék hiányában kénytelen volt a pécsi tűzoltóságot segítségül hívni, amiért is a mohácsi tűzoltóságnak haboltókészülékkel való ellátása a városban tárolásra kerülő nagymennyiségű robbanó anyag miatt elsőrendű szükséglet. — *Bánfay József* felszólalásában rámutatott a mohácsi hivatásos tűzoltók létszámának csekély voltára, aminek következtében a legutóbbi tüzek alkalmával a parancsnokot is beleértve háromnégy tűzoltó vonulhatott csak ki a város biztonsága érdekében okvetlen fel kell emelni a létszámot. A tűz eredményes megtámadása pedig csak úgy lehetséges, ha a parancsnoknak nem a tüzzel kapcsolatos fizikai munkát kell végeznie, hanem a tűz áttekintésében kellő mozgási szabadsága van. Eppen ezért egy gyakornok felvétele is kívánatos. Furcsának találja, hogy a város által vásárolt tűzoltó szírelnát kizárólag légoltalmi célokra használják s így mint a legutóbbi tüzeset alkalmával is az elég nagylétszámú önkéntes tűzoltóságot riasztani nem lehetett. Megiehetne állapítani a tűzoltószírelnára olyan jelzést, amely semmiképp sem lenne légoltalmi jelzés és ez által a tűz riasztás megnyugtató módon megoldást nyerne.

Haboltó készülek nélkül pedig amikor lassan csaknem legtöbb üzem robbanó anyagokkal dolgozik, modern tűzoltóság el sem képzelhető *Vitéz Szónyi Alajos* polgármester válaszában közölte, hogy a járási tűzoltóság is Mohácsra fog elhelyezkedést nyerni s így a létszámemelés megoldást fog nyerni. A szírelna használatra pedig felsőbb légoltalmi hatósággal fog megnyugtató megoldást keresni. A képviselő-

testület ezután elhatározta, hogy a tűzoltóságot haboltókészülékkel látja el, egyben elhatározta, hogy a város motoros jüzemei részére szükséges benzin tárolására tűzbiztos földalatti tárolót építet.

Tudomásul vette a képviselőtestület hogy a városi gimnázium nevelő intézete az intézet mögötti nagyobb területű mezőgazdasági ingatlan kihasználása végett önállátásra rendezkedik be és elhatározza egy istálló építését, tehenek tartására, továbbá 10000 pengő függő kölcsönt szavazott meg beruházási célokra, elhatározta továbbá, hogy az 1942—43. ıkolai évtől kezdődően a helybeli gimnáziumi tanulók is, az eddigi 200 pengős tandíj helyett a vidéki tanulókkal egyaránt 100 pengős tandíjat fizessenek. *Vitéz Szónyi Alajos* polgármester a gimnáziummal kapcsolatban bejelent, hogy a város nagy áldozatot hoz a gimnázium fenntartása érdekében és mintegy 40000 pengő a hiány, azonban olyan kulturális célt szolgál a város, amely meghozza a maga messzemenő gyümölcsseit és örömmel kell eltöltsön mindenkit az a tény, hogy a m. kir. kormány a mohácsi gimnáziumot immár az ország legjobb gimnáziumai közé sorozza s épen ezért küldik ide a tehetséges tanulók évről évre emelkedő bizonyos százalékát, amelyek az intézet nivóját is emelik, lévén mind jeles és jórendű tanulók. A kormány a jelenlegi háborus esztendőben is juttatott az intézetnek államsegélyt s minden remény megvan, hogy ez az államsegély évről évre emelkedni fog s a város anyagi áldozata is kevesebb lesz. A képviselőtestület a tárgysorozat további során a magyar Vöröskereszt részére 1000 P adományt szavazott meg, majd pedig egyhangúan megszavazta városi alkalmazottak s munkások részére a 100%-os karácsonyi segélyt, amely három vagy több gyermek esetében 150%-os fölemelte továbbá a képviselőtestület az egészségügyi védőnők és napszámosok karácsonyi segélyét is.

Elfogadta a képviselőtestület a városi egészségvédelmi körök 1943. évi költségvetéseit és figyelemre méltó, hogy a sziget egészségvédelmikor költségvetési hiányához nagyobb összeggel járul a város mint a városi egészségvédelmi körhöz.

A közgyámi és ezzel kapcsolatos munkakör ellátására a képviselőtestület *Kiss Aurél* eddigi városi közgyámának más beosztása miatti felmentésével *Koltai József* díjnokot bízta meg a Egybenhat évvel meghosszabbította a városi gyepmesterrel kötött szerződést.

Tudomásul vette a képviselőtestület, hogy a mohácsi Sokakok Magyar Ovasóköre részben államsegélyből részben pedig saját erejével beszerzett és örvendetes munkát végző gazdasági gépeinek elhelyezésére egyéb alkalmas belterületi ingatlan hiányában az u. n. kolóhéret a gazdasági gépek befogadására szükséges gépszint építet s ezen

épület céljaira szükséges területet a képviselőtestület 15 évre ingyenesen átengedi a mohácsi Sokacok Magyar Olvasókörének.

Ezútan sor került a pótköltés-gyűlés tárgyalására. *Herger Zoltán* főtanácsos örömmel jelentette, hogy 93000 pengőt kitevő szükségletre meg van a fedezet és a szükséglet általában az általános drágulás és a munkabérek emelkedése következtében állott elő. A pótköltés-gyűlést a képviselőtestület elfogadta, egyben a hadbavonultak hozzátartozóinak anyagi segélyezésére 2000 P-t és a hadbavonult katonák karácsonyi szeretet csomagjaira részére 4000 P-t szavazott meg. Kisebbségi jelentőségű tárgyak elfogadása, jóváhagyó határozatok tudomásul vétele és személyi ügyek le tárgyalása után a közgyűlés végetért.

Frontszolgálaton a mohácsi leányok . . .

Írta: Patócs József.

Bensőséges klubgyűlés keretén belül e hó 13-án búcsúzott két klubleánytól a Kis Szent Terézről nevezett mohácsi Leányklub. Ünnepi hangulatban gyülekeztek a leányok, hogy búcsút vegyenek *Rott Kató* ifj. elnöktől és *Kovács Györgyi* klubtestvértől. Mindketten — a Vöröskeresztes Tanfolyam — sikeres elvégzése után frontszolgálatra kaptak megbízást és beosztást, hogy hűséggel szolgálják a magyar Hazát, valahol Oroszországban . . .

A klubvezetőség jelenlétében *Patócs József* lelkivezető nyitotta meg az ünnepi klubgyűlést. — Méltatta a távozó klubleányok eddigi szorgalmas munkáját, kérve és biztatóva őket a további áldozatos munkára. Majd így folytatta: . . . „Kedves Leányok! Büszke öntudattal tekintünk Önökre, mert a mohácsi leányok között az — elsők — akik búcsút mondván a családikörnek, minden áldozatra készen, a Leányklub szelleméhez híven, a sebesült honvédek segítségére sietnek. Ha van honleányi szent kötelesség, úgy Önök követendő példaképpen állnak minden igaz magyar leány előtt e szent kötelesség maradéktalan teljesítésében! Ezen kötelesség jegyében két évtized áll a mohácsi Leányklub mögött, midőn tagjait magyar asszonyokká nevelve indította ultra két évtizeden át a családilel meleg otthona felé. Kedves Leányok! Önök ma a fagyos Oroszország felé indulnak el . . . de szívükben viszik mindannyiunk szívének meleg szeretetét, hogy küzdő honvédeink érezzék minden itthon maradt magyarnak, de különösen a magyar nők áldozatos szeretetét. A klub szociális, önévelő és mások megsegítésén fáradozó eddigi munkájára Önök azok, akik a Hazáért hozott frontszolgálatokkal mindenki előtt — félmeglepetéssel — a mohácsi klub eddigi munkáját! Ha mégis voltak olyanok, akik nem ismerve a klub életét és annak eddigi munkáját — kritika tárgyává téve azt kevesellették —, szórakozási lehetőséget nyújtó intézménynek tekintették, — úgy most Önök azok Kedves

Leányok, akik a Haza iránti áldozatnak legszebb példájával bebizonyították mindennek az ellenkezőjét! Hisszük, hogy új munkakörükben sem felejtik el, hogy magyar leányok, mohácsi klubleányok. Lélekből mi is ott leszünk, ezért nem is búcsúzunk . . . mert csak a távolság, ami bennünket Önöktől elválaszt, munkában, áldozathozatalban együtt leszünk. Mi idehaza tovább dolgozunk, de gondolatban Önökkel együtt ott állunk egy-egy sebesült honvéd ágya mellett, hogy könnyebb legyen a munka, ne legyen távolság . . . egy, szent célért dolgozzon az egész magyarság; „szívünkben e hő imával: „Becsülettel ápolod a magyar honvédet!”

S ha fáj itthagyni az otthon, az édes jó szülőket és titkolni a könnyeket, gondoljanak arra, hogy valahol Oroszországban még sokkal több könny hull . . . s Önök arra vannak hivatva, hogy saját könnyeiket titkolva, mások könnyeit felszárítsák, Honleányi kötelességük teljesítése példaképpen álljon minden igaz magyar leány előtt! Jól tudjuk, hogy komoly munkára vállalkoztak és mi hisszük és várjuk, hogy semmiféle áldozattal nem riadnak vissza és b-csülettel szolgálják a magyar Hazát. — Kettőt kérünk: „Istenfélelmet és munka szeretetét!” Akkor az Isten Önökkel lesz és a mi imádságunk meghaligatásra talál, midőn szeretettel azt kívánjuk a Mindenható Istentől, hogy minden veszélyben Isten óvja, Isten vezérelje Önöket vissza.

Az elhangzott beszéd után a frontra induló leányok testvéri csókkal és öleléssel búcsúztak a klubtestvérektől. *Honleányi* egy-egy virágcsokrot nyújtott Nekik és szeretettel ölelte magához búcsúzó leányait. Miközben a leányok büszke örömkönnyeiktől csillogó szemekkel simogatták körül ifj. elnököket, búcsúzó klubtestvérektől a viszontlátás boldog tudatában! Majd a klub lelkivezetője — a klubtagok nevében — a szenvedő Jézus és a Szent Szűz emlékérmét és kis Szt. Teréz fém rózsáját nyújtotta át a távozóknak azzal, hogy mindez emlékeztesse őket a Szent család áldozatára és kis Szent Teréz pártfogására. Azután a sok magyar leány szív ujra össze dobban, a szemek megteltek könnyekkel . . . kevesebben lettünk ismét . . . de honszereteten megsokasodtak a magyar katonáért küzdő magyar honleányok!

November hó 18-án hajnalban — még egy utolsó — Isten-hozzád hangzott el s ha könnyes is volt a szemünk, lelkünk vigaszra talált, hiszen a Hazáért hozzák áldozatukat. Azután kigördült a vonat, lassan, csendben . . . kezdek a magasba lendültek, búcsút intettek . . . Isten Veletek! Még egy utolsó pillantás, lassan virradni kezd . . . könnyesek a szemek, az állomáson egybegyűlt klubleányok, szülők, asszonyok, leányok . . . szemük könnytől ázott . . . távoznak, hogy a távozók helyét betöltve hasonló áldozatot hozva a mindennapi élet frontján, egy-egy lehessenek a távozókkal!

Szabadliceum.

November 23-án dr. Juhász Géza Oláh Gábor c. előadása helyett *Kövesi József* gimn. tanár tartott előadást a *Renaissance festészetéről* vetített képekkel. Előadása elején utalt arra az új életformára, mely a 13. században Itáliában született meg Kelet és Nyugat ütközőpontján. A középkori teocentrikus világkép helyébe a geocentrikus világlegfe fogás veszi át az uralmat, melynek hirdetője egy egyházi férfiú Szent Ferenc volt, aki elsőnek vette észre a természet szépségeit s ebben az isteni akarat egyszerű megnyilatkozását. Ő vette észre először, hogy ez a világ szép. Ez a nagy szellemi forradalom előszörban a művészetben nyilvánkozik meg legfeltűnőbbben. Az egyházi művészetben eddig uralkodó bizánci merev stílust felváltja lassan a formák természetessége. Cimabue az első, aki szakít a bizánci formával. Giotto Szent Ferenc képe a virágzó fával már ki is viszi a művészetet a természetbe. Danteről alkotott portréjában már életszerűség is van. Tanítványa Fra Angelico már a perspektívát is felfedezi, Masaccio az árny és fény ellentétességét fedezi fel. Castagno élő, történelmi alakokat fest meg, ügyel a háttérre, amely emeli az alak monumentalitását. Menezzián az anyagszerűséget is kifejezi. Filippo Lippi a levegő, por, atmoszféra hatását tanulmányozza. Ő az erdő első nagy festője. Mantegna az első, aki tudományos alaposággal bonctani hűséggel ábrázolja a testet. Ennek tökéletesülése Melozzo da Forlì, akinél a zenélő angyalok a test súlytalan lebegését jelenítik meg. Ő tökéletesíti a békaperspektíva alkalmazását és megoldását is. Szébbnél szebb képek változatos vetítése és hozzáuk fűzőt tömör, világos és szakszerű magyarázatok *Kövesi* tanár előadása a Szabadliceum legsikerültebb előadásai közé sorolták. Előadásának tárgyát — a korai renaissance megszületésének nehéz problémáját ragyogó virtuozással, tudományos felkészültséggel és szép, világos előadással oldotta meg.

A következő előadást dr. *Máthé Elek* kiskunhalasi lelkész fogja tartani. Mit jelent a szentistváni gondolat vállalása címűn, nov. 30-án a városháza dísztermében. (ge)

Jelentkezni tartoznak a kenyérgabona és árpa beszolgáltatásra kötelezettek.

A polgármester felhívja a város lakosságát, hogy mindazok, akiknek gabonalapjuk, piros vagy kék, kenyérgabonajegyük van, kenyérgabona vagy árpa beszolgáltatására kötelesek, 1942. évi december hó 5-ig bezárólag kötelesek az alább megjelölt helyen megjelenni és a bejelentéseket megtenni. Mindenki köteles magával hozni a saját és a háztartáshoz tartozók kenyérgabonajegyét (pótgjegyet), gabonalapját, továbbá a cséplési eredményt feltüntető mázsálási jegyzéket.

A városban lakók, tehát az I. és II. adókerületiek, a Korona szálló Király uti nagytermében, a szigetiek közül az Alsó-Lög,

Újfok, Balázs szállás, Homorud, Csebe, Bóg, Barátok-méhese, Sáros és Ordasban lakók a Homorudi Gazdakörben, Püspökpuszta, Dilónia, Telek, Felsőlög, Sárhát, Kutas, Kutastorok, Eled-dűlőben lakók a Sárhát Gazdakörben, Számóc, Riha, Alsó- és Felső-Kanda, Csata, Paprét és Porondon lakók pedig a IV. sz. Gátörházban kötelesek megjelenni, azon a napon, amelyre idézést kaptak.

Figyelmeztetünk mindenkit, hogy az idézés napján pontosan jelenjen meg és a gabonalapot, kenyérgabonajegyeket és mázsálási jegyzéket feltétlenül hozza magával. Aki december 5-ig bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget, súlyos büntetésben részesülnek és esetleg kenyérgabonakészletét is teljes mértékben elkobozhatják.

— **Kitüntetés.** A Kormányzó Úr az ellenség előtt tanúsított vitéz és önfeláldozó magatartásáért a Keleti harctéren hősi halált halt *Köfalvi János* karp. tizedesnek a nagyezüst vitézségi érmét, az ugyancsak hősi halált halt *Kis János* t. honvédek a magyar bronz vitézségi érmét, míg az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért *Temesi János* honvéd mohácsi lakosnak a magyar bronz vitézségi érmét adományozta.

— **Egyházmegyei hír.** *Virág Ferenc* megyéspüspök dr. *Légar Pál* mohácsi szigetel káplánt Szigetvárra hitoktatónak és kórházi lelkésznek nevezte ki. Eltávolítását mélyen sajnáljuk, a szigeten végzett pasztorációs munkájával jelentős eredményt ért el. A megyéspüspök *Ollap Ernő* szigetvári hitoktatót Mohács belvárosba káplánvá nevezte ki.

— **Dr. Máthé Elek Mohácson.** A ref. templomban vasárnap, f. hó 29-én dr. *Máthé Elek* kiskunhalasi ref. lelkész, a rádióból is ismert kitűnő szónok és író prédikál a mohácsi ref. gyülekezet meghívására. Az istentisztelet a szokott időben, délelőtt 10 órakor kezdődik.

— **Credo gyűlés.** A mohácsi Credo egyesület november hó 29-én délelőtt 11 órakor tartja rendes gyűlését a Legényegyletben. Előadást tart: dr. *Kemenes László* v. tanársegéd orvos.

— **Hivatal vizsgálat.** A mohácsi postahivatalnál dr. *Lengyel Sándor* főigazgató, *Losonczy György* igazgató, *Tarkóczy Artúr* sz. n. főtanácsos, *Dénes Károly* tanácsos és *Körmendy Valér* fogalmazó két napig tartó hivatalvizsgálatot tartottak, meiyen mindent rendben találtak.

— **Levél jött messze Oroszországból.** *Nagy János* kovácsmester, t. szakaszvezető messze Oroszországból szeretettel küldi üdvözlését hozzátartozóinak, a Mohácsi Polgárok Olvasóköre tagjainak. Jól érzi magát, kéri ne aggódjanak érte. A Mohácsi Hírlapot mindig nagy szeretettel olvassa. Tábori posta sz. 220/86.

— **Adomány a Honvédeknek.** Kiss Béláné mohácsi m. kir. állatorvos neje a pécsi honvéd tollmellényakcióra 30 P-öt adományozott.

— **Zsír lap hamisítás.** Stelcz Tódor mohácsi (Kossuth Lajos utca 15. sz.) lakos zsírlapját ön-hatalmával 0 személyről 5 személyre javította, miáltal jótalanul több zsír kiváltására és a reászoruló kárára akart jogot szerezni, mely tette miatt a polgármester zsírlapját bevonta és a hamisítás-ért Stelcz Tódor ellen a bünvádi feljelentést is megtette.

— **Csökkentették a kenyéradagot.** A Közellátás miniszter legújabb rendelete csökkenti a kenyérgabonafejadagot olyképen, hogy az évi 240 kg os fejadag 20 kg-al, a 180 kg os 15 kg al, a 120 kg os pedig 1942. évben született gyermekeknél 60 kg-al, a többiekénél 10 kg-al csökken. Az évi 60 kg. kenyérgabonára kiadott póttjegy érvénye évi 30 kg-ra csökken, az ellátatlanok kenyérfejadagját egyidejűleg november hó 30-tól kezdődő hatállyal napi 20 dkg ról 16 dekagrammra csökkentette.

— **Szappan megtakarítására** kiválóan alkalmas a Haidekker-féle „Holló” védjegyű terpentines kéztisztítópó, a százeves gyár kiváló szere, ami különösen az erősen beszennyezett munkáskézeket tökéletesen tisztára mosza, e célra tehát jobb, mint a szappan. A mai szappanhány mellett egyetlen háztartásban, műhelyben, irodában sem szabad a Hollópornak hiányozni. Csak a fekete „Hollóval” és a Haidekker névvel valódi. Minden üzletben kapható. Kereskedők részére szállítja: Haidekker Pál Gőzsappangyár r. t. Kaposvár. Ugyanott szappanok és mosószerék is megrendelhetők.

— **20 órák elsőtétítés.** A honvédeim minisztert arra, hogy az elsőtétítési időpontját a lakóházak és általában a magánvilágítás elsőtétítését további intézkedés naponta 20 órák, azaz este 8 órákig kell végrehajtani. A járnívek elsőtétítését csak 23 órákig kell végrehajtani.

— **Tejkiosztás.** A polgármester értesíti a város lakosságát, hogy a Kisgazdák Tejszövetkezetében csak gyermekek, szülőanyák agok és betegek részére szolgáltatnak ki tejet a vásárlási könyv alapján.

— **Tíz korosztály zsidó munkaszolgálatosnak kell bevonulnia.** A honvédeim miniszter legújabb rendelete szabályozza a zsidó hadkötelezetek jelentkezését, összeírását, illetve behívását. A rendelet szerint egyelőre az 1909—1918. évben született zsidó hadkötelesek tartoznak bevonulni, de nyilvántartásbavétel végett jelentkezni kötelesek az 1894—1924. évben született zsidó férfiak is. A most behívottak közül november hó 25-én kötelesek bevonulni az 1911., 1914., 1917. évben születettek, december 15-én, az 1910., 1913., 1916. ban születettek, január 15-én az 1909., 1912. 1915. és 1918. ban született zsidó férfiak. A jelentkezése és bevonulásra nevezé részletes felvilágosítást nyújtanak a falragaszok.

HIRDESSZEN a Mohácsi Hirlapban.

— **Iparosok figyelmébe!** Az Ipartestület értesíti tagjait, hogy a következő anyagok kerülnek kiosztásra: Czípészeknek hasznosításhoz. Fodrászoknak: beretva és mósószappan. Az utalványok átvehetők az ipartestület irodájában.

— **Gépjárművekre sebesség-határoló berendezés felszerelése.**

A m. kir. rendőrség pécsi kapitánysága felhívja gépjárművek üzemeltetőit a gépjárművek sebességének korlátozása tárgyában folyó évi augusztus hó 21-ik napján életbe lépett 4620/1942. M. E. sz. rendelet rendelkezéseire. Eme rendelet szerint a gépjármű üzemben tartója köteles gépjárműve motorjának teljesítményszabályozó szerkezete mozgását (benzin motoroknál a fojtószelep, nyersolaj motoroknál a gázolaj adagoló dugattyu mozgását) oly módon határolni, hogy sik uton a megengedett legnagyobb terheléssel a) személykocsi és motorkerékpár óránként 60, b) autóbussz óránként 40, c) tehergépkocsi illetőleg különleges gépjármű pedig óránként 30 km-nél nagyobb sebességgel ne haladjon. A kapitányság figyelemzteti az érdekelteket, hogy a szükséges sebesség határoló berendezéseket mindenki igyekezzék szaküzletben beszerezni és gépjárműveire felszerelni addig is azonban alkalmazkodják az előírt sebességhez. A rendelet rendelkezései nem vonatkoznak a m. kir. honvédség, rendőrség és tűzoltók gépjárműveire.

— **A kormány felemelte a hadisegélyeket.** A kormány rendelkezései felemelte hadisegélyeket. E szerint az önálló iparos, önálló kereskedő, vagy középiskola négy osztályát végzett bevonult felesége 50 P, egyéb bevonult felesége 40 P. A többi hozzátartozók a 3 gyermekig bezárólag 20 P. A negyedik és minden további gyermek után 30 P. Önálló iparos, önálló kereskedő, vagy középiskola négy osztályát végzett bevonult felesége, terhességének ötödik hónapjától a szülés utáni 4 hónap végéig 75 P, egyéb bevonult teherben lévő felesége terhességének ötödik hónapjától a szülés utáni negyedik hónap végéig 60 P. Beteg 16 éven felüli hozzátartozó 30 P segélyt kap.

— **Büntetés.** A mohácsi államrendőrség kapitánysága 52 mohácsi lakost bejelentési kötelezettség elmulasztása miatt 2—10 pengőig büntette meg.

— **Anyakönyvi bejegyzések** 1942 november 20 tól november 27-ig.

Születések: Werner József, Haramza György, Böhm Ferenc, Horváth István, Kling Gábor, Spengler Gáspár, Pécsi Ferenc, Kovács János és Kovács Miklós iker.

Házasságkötések: Domján István és Czelér Mária, Balázs Mátyas és Vén Katalin, Nagy Kálmán és Nagy Julianna, Kollár Antal és Tamás Anna.

Halálozások: Wölfl József 54 éves, Kaszás Istvánné 76 éves, Huszti János 37 éves, Kling Gábor 2 napos, Gergurovics Márk 36 éves, Virág Karoly 57 éves, Tölesi Antal 87 éves, Angeli Ferencné 48 éves.

— **Drágább lett a rádió.** A Postaigazgatóság közli, hogy a rádió műsor fejlesztése és a második magyar rádió nagydíj költségeinek fedezése érdekében a rádió előfizetési díjakat általában 20 fillérrel emelték. A díjemelés december hó 1-én lép életbe.

Felelősszerkesztő:
DR SZKLADÁNYI LÁSZLÓ
Laptulajdonos és kiadó:
FRIDRICH OSZKÁR

Vásárolja Ön is
azt a varrógépet,
melyet az egész
világ vásárol:

VERITAS-t!

Körzetképviselő:

BAUER KÁROLY

vaskereskedő

MOHÁCSI.

Nyílttér.

(Az ezen rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

M. kir. rendőrség mohácsi kapitánysága.

Ítéletkivonat:

A m. kir. rendőrség mohácsi kapitánysága *Mojzes Ferencné sz. Simon Verona* korcsmáros mohácsi lakost börtörtálya meg nem jelölése, bornak vízzel hígítása és 9% szeszfoknál gyengébb minőségű bornak árusítása által elkövetett háromrendbeli kihágás miatt 20 pengő pénzbüntetésre ítélte. Kötelezte őt 20 pengő ellenőrzési díj megfizetésére és elrendelte az ítéletnek a »Vendéglősök Lapja«-ban és a »Mohácsi Hirlap«-ban az elítélt költségére leendő közzétételét.

Mohács, 1942 évi július hó 28. án.

Lehotay Barna s. k.
m. kir. rendőrkapitány.

Privát sertésvágást vállalok:
BÁRÁ CZ ISTVÁN hentesmester
Mohács, Arany János utca 6. sz.

A csencsevári dűdőben a kápolna mellett kb. 500 öl

szőlő, pincefelszereléssel eladó.

Érdeklődni lehet: **Prevendár Györgynél** Báró Eötvös utca 23.

Italmérők

figyelmébe!

Mohács és vidéke fajborainak lerakata:

Németh József

bornagykereskedőnél Mohácson, Felső-Dunator 21. szám alatt. Telefon: 44.

Versenyképes árak: Kommercborok olcsó áron! Hordókat kölcsönadok. Pontos kiszolgálás. A villányi Teleki Szőlőtelepek helyi képvisellete!

Piaci árak: a szerdai heti piacon:

Buza	30 — P
Rozs	28 — P
Takarmányárpa	24 50 P
Sőrárpa	28. — 31. — P
Zab	27. — P
Morzolt tengeri	20. — P
Tengeri csöves új	15 — P
Bab, fehér	59 20 P

Élősertés árak:

145 kg. vagy nehezebb I. r.	2.10 P
130 " " " I. r.	2.05 P
115 " " " I. r.	2.02 P
100 " " " I. r.	1.98 P
100 " " " II. r.	1.94 P
80 " v. neh. sonkasüldő	1.98 P
145 " vagy nehezebb II. r.	1.92 P
145 " kevesebb	II. r. 1.86 P

LÁPOSI bérautófuvarozó

telefonja: **260.**

Kényelmes nagy és kiskocsik.

Állandó jövedelemhez

juthatnak tisztamultú egyének, lehet nő is, minden városban felállítandó hatóságilag engedélyezett tüzelőanyag kezelésére, mint üzemvezetők.

Csak írásbeli ajánlatok nyújthatók be. Személyi referenciákkal és némi tőkével kell, hogy az illető rendelkezzen. Ajánlatok benyújtása: *özv. Braun Andrásné* titkárnőhöz, Petőfi u. 31. sz., Kolozsvár.

Bérbeadó vagy felesbe

kiadó az udvari korcsmánál közvetlenül az országot mellet egy tagban fekvő 33 kat. hold **szántóföld.** Ugyanott lábon álló **napraforgószár** — kifutó tüzelő — is eladó. Érdeklőni lehet Bezdánban, *özv. Gyenes Gyulánénál* vagy Mohácson, *Schön Mór* gabonakereskedőnél, Vörösmarty utca 6.

Süllyesztős varrógép

sürgősen eladó.
Szent Antal utca 13.

ELADÓ Sárosba 2500 öl

termőföld. Érdeklődni lehet: Mohács, Mátyas utca 6.

Középszkolát végzett, lehetőleg varni tudó komoly

leányt felveszek.

Till Borbála

gyógy- és divatfűző specialista
Mohács, Király út 15.

ELADÓ: Kertnek **föld.** (Füleműlekt.)
Bővebbet: Vörösmarti utca 69. sz. alatt.

Eladó

a város belterületén

lakás,

nagyobb istálló, hozzá 800 + 800, összesen 1600 négyszögöl **kert** és u. o. esetleg további 2600 négyszögöl **ingatlan.** Értkezni lehet *Dr Beck Alajos* ügyvédi irodájában délutánként 3—5 óra között.

Háztelek eladó!

Mohács, Kossuth Lajos utca 73. sz. a. a pécsi országút mentén levő kertemből házhelyeket eladok. *Simon Gyula*